

Vrijeme prije sunca

Sjena u mraku

I.

Lilaura je stiskala tanki listić kože u svojem znojnom dlanu. Ruke su joj bile umrljane tintom no broj napisan na listiću i dalje se mogao pročitati. Spremila ga je u tanku vrećicu koja joj je visjela oko vrata. Tamo je bio na sigurnom uz sve ostale komadiće kože. Izvukla je šaku crnih, prašinih oblutaka i ubacila ih u željeznu svjetiljku te time rasplamsala umiruću vatru.

Plamen je pobolje obasjao stvora ispred nje i pružao joj blagi pogled na početak karavana koji je skretao udesno kojih osam metara ispred.

Putovalo se već dvadesetak dana, mnogo brže nego što je močvarno tlo inače dopuštalo. No Lilaura je znala da Ghzenove oči budno paze na svoju djecu na njihovom hodočašću i nije se bojala mukotrpnog putovanja do Božjeg Tla. Velika je čast biti među odabranima te nije bilo mjesta za prigovaranje.

Karavan se zaustavio na čistini. Muškarci su uvježbanim pokretima okružili područje ugljenim prstenom dok su žene prikupile stoku u središtu. Obruč je zapalio vatronosac i vatreni zid odijelio je pedesetak putnika od opasnosti koje su čučale u mraku. Svako je sastavio svoj kožni šator i zavezao svoje stvorove u blizini. U središtu je zapaljena lomača te je improvizirano prenoćište poprimilo dobro poznati oblik njihovih rodni naselja. Članovi karavana okupili su se oko lomače i skupili hranu koja je taj dan bila predodređena za večeru. Prije objeda stali su u krug i pod vodstvom vođe karavana zajedno izrekli molitvu Ghzenu.

„Presvijetli Ghzene, koji dao si nam život svojim posljednjim dahom, zaštiti nas od demona i bezvjernih divljaka. Svojim primjerom vodi nas u čist život i kazni svojom gorućom šakom sve koji okaljaju tvoje presveto ime. Neka naša čista vjera tebe vrati u život i neka zavlada vječita svjetlost i blagostanje na ovoj zemlji. Budimo obasjani plamenom tvoje milosti“, mrmljala je Lilaura.

Za večerom je sjedila s Mocom i grickala poveći komad sušenog mesa. Lilaurine porcije bile su nešto veće od ostalih, no nikako nije mogla utažiti svoj apetit.

„Kako se osjećaš?“ upitala ju je Moka.

Lilauru su boljela pogrbljena leđa i otečene grudi. Svakog se dana sve teže penjala na svog stvora i gubila je san jer s trbuhom veličine popunjene naprtnjače nije mogla udobno ležati. Mladenačka ljepota isprala joj se s blijeda lica, a zanemarujući trbuh, bila je zabrinjavajuće mršava. Moka je bila uz nju kako bi joj pomogla ublažiti simptome trudnoće i poroditi dijete ako do poroda dođe prije nego li se vrati u svoje selo. Inače su o porodu brinule buduće bake, ali Lilaura je, zbog trenutnih okolnosti, bila prisiljena povjeravati se o neugodnim detaljima trudnoće potpunoj strankinji.

„Bolje“, slagala je.

Iskreno, Lilaura se uopće nije veselila djetetu. Zamjerala je nerođenom djetetu što joj je ukralo mladost i zamjerala je svome suprugu što se žurio napraviti si potomka.

„Ti si takva sretnica. Zamisli da ti sin dođe na ovaj svijet na Božjem Tlu. Koji bi to blagoslov bio!“ Moka je bila postarija žena no to ju nije sprječavalo da se ponaša kao priglupa mlada dama.

„Da, čini se da jesam.“

II.

Noći su bile najgore, tad nije bilo ni zvijezda ni mjeseca. Kada se živi u mraku nemoguće je određivati vrijeme. Zvijezde bi se postepeno počele pojavljivati na nebu, onda bi se zadržale neko vrijeme pa bi konačno postepeno nestajale. No uvijek bi se vratile. Pojava zvijezda označavala je početak dana u Mračnoj Zemlji. Zbog dima koji bi vatreni prstenovi oko sela puštali u zrak zvijezde se nisu mogle najbolje vidjeti. Lilaura je prvi put ugledala potpunu svjetlost zvijezda tek kada je krenula na put. Voljela je njihovu čistu, udaljenu svjetlost i voljela je zamišljati kako će Ghzenov povratak izgledati kao jedna velika zvijezda koja će se spustiti toliko blizu Mračnoj Zemlji da ona više nikada neće biti mračna.

Karavan je stao ispred vatrene zida koji ga je odvajao od Božjeg Tla. Lilaurino je srce kucalo jače nego ikada. Oduvijek je bila ljubomorna na svoje prijateljice koje su u molitvi provodile

sate. Divila se njihovoj čvrstoj vjeri i žalila je što ona nije pomilovana tolikom pobožnošću. No sada to nije bilo bitno, jedino o čemu se sada morala brinuti je maleni komadić kože s brojem osamdeset četiri ispisanim na njemu. Kada je sveti red vatronosaca otvorio prolaz u vatrenom zidu karavan se počeo kretati naprijed, zastajući svako malo radi provjere lutrijskih listića. Lilaura je predala svoj kožni listić vatronoscu s dugim popisom. On je pogledao u listić i s popisa prekrizio broj osamdeset četiri.

„Budi obasjana“, rekao joj je vatronosac i vratio listić.

„Budi obasjan.“

Lilaura je potapšala stvora i on se pokrenuo, prošao kroz otvor u vatrenom zidu i uveo ju na Božje tlo.

Po ulasku u selo članovima karavana su preuzete stvari, a stvorovi su odvedeni u staje kako bi se napojili. Na prvi pogled Božje Tlo izgledalo je kao normalno selo no svi su znali da je Božje Tlo kompleks samostana koji su izgrađeni oko Ghzenova brda, najsvetijeg mjesta na svijetu, izvorišta vatre. Na vrhu brda nalazio se kip boga Ghzena i Vječni Plam, katedrala i rezidencija vrhovnog svećenika.

Dok se grupa putnika, predvođena redovnicima, kretala prema drugoj strani Božjeg Tla Lilaura je nervozno i grčevito stiskala svoju vrećicu s listićima lutrije. Djelomično zbog toga što joj je uspon stvarao probleme i bio vrlo neugodan zbog njenog stanja, ali većinski zbog činjenice da će uskoro ponovno vidjeti Hanzela, svog muža.

Hanzel je bio lovac. Jedan od najboljih. Lovci su bili zaduženi za sigurnost sela i seljana. Čuvali su ih od čudovišta koje bi ubijali i potom prodavali njihovo meso, kožu, kosti, zube i ostale dijelove. Trgovinom leševa i nagradom koju bi dobivali od seoskih starješina prikupili bi velike svote novca i bili su, nakon Crkve, najimućniji soj. Kao i svime u mračnoj zemlji, lovцем se postajalo preko lutrije. Svi dječaci od šest godina sudjelovali su u lutriji, oni koji su izvukli dobitne brojeve bili bi poslani u Ravnar, selo za obuku, kako bi postali lovci, a u punoljetnosti bi se vraćali u službu svom rodnom selu. Lovcima nije bio dopušten pristup Božjem Tlu no zbog Lilauri nepoznatih razloga vrhovni svećenik okupio je pedeset najboljih lovaca u Mračnoj Zemlji i pozvao ih u Božje Tlo prije pet mjeseci.

Kada je na bračnoj lutriji Lilauru izvukao Hanzel njezin otac pucao je od sreće. U malenom kućanstvu s pet kćeri i jednim sinom niti jedna djevojka nije prošla dobro na bračnim lutrijama sve do Lilaure. I Lilaura je osjećala veliko olakšanje. Od ograničenog izbora koje je njeno selo pružalo pripala je jednom od najboljih. Hanzel je bio glomazan i pružao joj je sigurnost, a to je sve čemu se Lilaura nadala. Ljubav je bila rijetka, a oni parovi koji su se uspjeli zaljubiti nakon godina zajedničkog života bili su pravi sretnici. Oni koji su se podnosili bili su na pola puta. Hanzel nije bio loš suprug. Pazio je na Lilauru, ponekad su čak znali ugodno razgovarati no njegova dominacija nad njom bila je očita i ona je znala da je u jednom djelu njegova uma ona samo stvar koju on posjeduje.

III.

Stigli su u dvorište velike samostanske kuće koja je bila namijenjena hodočasnici i izabranima. Dočekala ih je hitra lovačka pjesma i glasno puhanje u rog, a moglo se čuti nazdravljanje mjedenim čašama.

„Ne znam kako mi redovnici to dopuštaju. Tako divljačko ponašanje na tako svetom mjestu,“ Moka je stala pored Lilaure.

„Ni ja.“

Lilaurine su oči srljale po grupi lovaca koji su slavili u središtu podužeg stola sve dok nije srela njegov pogled.

Nervoznim, polaganim korakom Lilaura je krenula prema Hanzelu koji je već bio na pola puta do nje. Čvrsta ruka ovila joj se oko struka i privila ju u neku vrstu zagrljaja.

Hanzel je bacio jedan raširen pogled na Lilaurin trbuh.

„Ženo, jesi se ti to udebljala?“

Lilauru je obuhvatilo duboko stanje tihog očaja sve dok do nje nije doprijelo Hanzelovo gromoglasno smijanje koje je ubrzo zatim popratio smijeh ostatka lovačke družine.

„Šta's se stisla. Čim ti je tolik trbuh odma se vidi da je to moj sin unutra, a ako me sjećanje ne vara ostavio sam te kući trudnu.“

Posjeo je Lilauru pored sebe i pred nju stavio tanjur pun mesa i čašu vode.

„Jedi.“

Lilaura se nije žalila, već je s velikim tekom navalila na pečenje.

„Dobra ti je mala Hanzele. Lijepa, mlada, jede za dvoje, a tanka ko štapić“, netko je dobacio.

„Vidiš kakvu sam si ženu osvojio. Tek sedamnaest, mlada, vrijedna, čisti kuću, kuha, brine za stoku, jezičina joj nije duga. Trebo si je vidit prije neg je ovamo krenula, još je ljepša bila. Ima da mi rodi snažnog sina.“

Lilauri je nedostajalo Hanzelovo lijepo lice, stas i sigurnost koju je pružao, no ni malo joj nije nedostajao njegov smisao za humor i hvalisanje.

Prije nego li se ubio u piću, Hanzel je zaprijetio svima prisutnima da će snositi posljedice ako i pipnu Lilauru. Tako je Lilaura ponovno završila s Mocom sve dok sve zvijezde nisu nestale i dok ju Hanzel nije odveo do njegove sobe gdje je napokon mogla zaspiti.

Kada su se probudili, hodočasnicima su bile dodijeljene bijele halje od runa. Njihova odjeća je spremljena, a jedino što su mogli zadržati bile su njihove vrećice za lutriju. Lilaurina je imala dugu vrpcu te ju je često nosila oko vrata. To je učinila i danas. Cijeli se njen život vrtio oko komadića kože ispisanih tintom koje bi izvlačila iz vreće u gradskoj vijećnici. Sve se u Mračnoj Zemlji odlučivalo lutrijom. Zakoni, imena, vjenčanja, vješanja...

Danas su posjećivali Vječni Plam u pripremama za svetkovinu. Hanzel je pratio Lilauru uz brdo, time ju poštedjevši od Mokinih propovijedi o tome kako je počašćena što smije nositi svetu bjelinu i kako se osjeća bliže Ghzenu.

Ghzenov kip stajao je visoko nad hodočasnicima kojih je sada bilo više nego li ih se moglo pobrojati i svi su bili u bijelom. Lilaura nikada nije vidjela toliko ljudi na jednom mjestu. Nije ni mislila da postoji toliko ljudi u čitavoj Mračnoj Zemlji. Stala je nakon što je nabrojala sto jer dalje nije znala brojati. Čudila se i visini Ghzenova kipa koji je bio osvjetljen bakljama, a na vrhu glave gorila mu je kruna. Njegova šaka i jedan ispružen prst upirali su u nevidljivu točku na zemlji. Lilaura je čula da za vrijeme velikih svetkovina kip oblože ugljenom i cijelog ga zapale te da se ta vatra vidi na kilometre.

Vječni plam bilo je najsvjetlije i najtoplije mjesto na kojem je Lilaura ikada bila. Seoski krijesovi nisu se mogli mjeriti s milijunima baklji koje su visjele sa svih kutova. Dim je izlazio kroz rupu u kupolastom svodu iznad oltara. Obred je započeo.

Vječni plam bio je glomazan, ali za svetkovinu je odabrano toliko hodočasnika da su neki slušali obred iz vana. Za oltar je stupio vrhovni svećenik. Njegova toga bila je narančasta, izgledao je kao da sam izgara. Boja je bila rijetka i skupocjena u Mračnoj Zemlji. Obojena odjeća dobivala se iz minerala iskopanih u rudnicima. Bio je to opasan posao, zato su i cijene obojenih tkanina bile visoke.

Lilaura je slušala obred. Čitalo se iz svetih knjiga. Oltar je bio prekriven svitcima tanke kravlje kože na kojima su bili ispisani Ghzenovi Zakoni i proročanstva o Ghzenovom ponovnom dolasku. Lilaura je znala samo osnovna proročanstva i zakone. Njeno selo nije posjedovalo mnogo primjeraka svetih knjiga, ali je ono što je čula znala napamet. Danas je slušala samo nepoznate priče, mirisala nepoznate mirise. Svakom riječi koja bi odzvanjala od zidova sve bi više tonula u obamrlo stanje spokoja. Nekoliko joj se puta učinilo da vrhovni svećenik gleda u nju.

IV.

Pomelo je volio svoju kosu, a sada ju je razočarano gledao kako mu pada s glave. Vatronosci su bili ćelavi, obrijani, dlaka se smatra poganskom. Baš sva dlaka. Redovnici ju ne bi smjeli puštati. Prvi put u tri godine obukao je svoju bijelu redovničku togu. Ožiljak na čelu nosio je stalno no tek mu se sada vratila važnost. Ghzenova ruka. Svi vatronosci su imali takav ožiljak. I dalje se prisjećao nepodnošljive boli i mirisa pečenog mesa kada mu se zapaljeni željezni žig utisnuo u čelo.

Dan kada je Pomelo izvukao jedan od osam dobitnih listića i postao redovnik vatronosac njegov je otac skakao od uzbuđenja, ljubio zemlju ispred gradske vijećnice i zaklao jednog stvora Ghzenu u čast. Napokon se riješio svoje najveće sramote. Pomelo se nikada nije smatrao pobožnim. Molio se kako ga ne bi optužili za bogohulje i bacili izvan vatrenog obruča na milost čudovištima i divljacima. Život u samostanu bio je monoton. Izučavao je Zanat rukovanja vatrom, zadobio je mnoge opekline i naučio ih liječiti. Samo su oni smjeli koristiti svetu vatru i samo su ju oni održavali. Nekoliko vatronosaca bilo bi poslano u svako selo u Mračnoj zemlji da održavaju vatrene zidove i šire vjeru. Pomelo, na sreću svog oca, nikad nije

poslan natrag u svoje rodno selo. Nije bio prepoznatljiv, nitko mu se nije obraćao i nikada se nije isticao. Bio je poput duha i to mu je godilo.

Sve dok nije bio odabran na lutriji za godišnju žrtvu Ghzenu. Svake godine prinosila se žrtva Ghzenu paljenjem jednog stvora i jednog redovnika. Najveća čast koja se vatronoscu može ponuditi. Osim za Pomela koji je sebe smatrao razumnim. Do najbližeg sela bio je dan putovanja, dva pješice. Otac mu je bio u pravu, Pomelo je kukavica. No spremio se pobjeći i okušati se u preživljavanju čudovišta uz samo jednu baklju. Tako je i učinio. Ubrzo zatim ulovili su ga divljaci.

„Gotovo. Opet izgledaš kao oni tvoji smiješni redovnici“, nasmijala se Naramatai spremivši britvu kojom ga je upravo ošišala u čizmu.

„Dakle ne izgledam ko divljak?“

„Ne“, namrštila se na pogrdan naziv.

„Zašto je ovoga puta potreban špijun? Zar ne možete provesti jednu od vaših uobičajenih patrola?“

„Ne. Horde ljudi viđene su kako putuju do Božjeg Tla. Vrhovni svećenik zazvao je lovce da patroliraju okolicu. Uvoze velike količine ugljena. Ne možemo saznati što se događa ako ne pošaljemo nekog unutra“, rekla je Naramatai sedlajući stvora.

„Pa što? To je Božje Tlo, njima uvijek treba ugljena. Pogotovo u vrijeme velike svetkovine.“

„A kako objašnjavaš hodočasnike?“

Iskra sumnje zasvijetlila je u Pomelu. U sjećanju mu je poput magle titralo Aracelsko proročanstvo koje je davno pokušao prevesti. Zagledao se u Naramatai.

„Ne misliš valjda da...?“ Nije dovršio rečenicu, oboje su znali na što misli.

„Nismo sigurni, ali ako smo u pravu mnogi će stradati ne budemo li spremni.“

„U redu. Koliko vremena imam?“

„Zvijezde su se već sudarile. Pitanje je vremena kada će iz njih nastati nova. Imaš par dana. Sad je vrijeme da krenemo.“

Naramatai mu je dala znak i oboje su se popeli na stvora. Pomelo se primio za Naramatai. Ona je jednim pokretom ruke razmaknula vatreni zid koji je štitio ulaz u špilju. Stvor je galopirao pustom zemljom. Plamen koji se stvorio u Naramatainoj šaci bio je jedina stvar koja ih je štitila od opasnosti potpunog mraka.

V.

Pomelo se volio smatrati pametnim. No tek kada su ga Araceli spasili od vrlo vjerojatne smrti shvatio je koliko se lako znanjem može manipulirati. Ponovno se ušuljao u Božje Tlo pred dva dana. To mu je bilo dovoljno da zaključi nekoliko stvari. Božje Tlo bilo je prenapučeno hodočasnici koji su se nadisali aromatičnih plinova. Inače preparat od sušene masti čudovišta koji bi se davao novopridošlim redovnicima kako bi lakše upijali božju riječ. Posljedice, dezorijentacija i lakoumnost. Hodočasnici su postali savršene žrtve. Mozak im je postao lagan za oblikovanje poput močvarnog blata.

Zvijezde se nisu mogle vidjeti od silnog dima kojeg je proizvodila sva vatra na Božjem Tlu, a Pomelo nije znao koliko još vremena ima do stvaranja nove zvijezde. Čim je potvrdio sumnje poslao je signal Naramatari. Araceli su već zasigurno počeli spremati čete. Svetkovina se održavala za manje od sedmice. Pomelo je u to vrijeme morao pronaći trudnicu među stotinama opijenih hodočasnika.

Lilaura se tri dana nije spustila s Ghzenova brda i sve je rjeđe napuštala Vječni Plam. Kada bi se prošetala vrtom vidjela bi na stotine hodočasnika okupljenih oko Ghzenova kipa kako plešu kolo i jednoglasno citiraju svoje molitve. Danas ih je promatrala vrlo pažljivo. Ruke je prislonila na trbuh, prozračna bijela halja isticala ga je jače od ostale odjeće. Blaga svjetlost baklje obasjavala joj je lijevu stranu lica. Što je duže boravila na Božjem Tlu to joj se više činilo kao da je dio neke prijevare. Slika koja se svima činila idiličnom nju je prožimala srsima. Kao da je stvarnost iluzija na zastoru, a ona je jedina virila iza tkanine.

„Lilauro, kako se osjećaš danas?“ Kosturska ruka vrhovnog svećenika prislonila se na njen trbuh.

„Dobro sam. Samo bih bila sretnija kada bih se mogla pridružiti ostalima“, lagala je. Samo je htjela pobjeći što dalje.

„Znaš da to trenutno nije moguće, tvog zdravlja radi, naravno. Ali ne brini, pridružit ćeš im se u plesu na svetkovini.“

„Ali ja sam dobro. Stvarno. Ne trebate se brinuti ni za mene ni za moje dijete“, Lilaura se jako trudila zučati naivno i smireno, onako kako su ostali hodočasnici zvučali zadnjih dana, onako kako Moka uvijek zvuči.

„Ako se želiš moliti ja to podržavam. Znam da našem stvoritelju Ghzenu ništa ne bi bilo draže od toga da čuje tvoj mladi glas u molitvi. Razmisli i o ispovijedi.“

„Ali jučer sam se ispovjedila.“

„Ljudska duša nije savršena. Vjerojatno ćeš se sjetiti nečega što ti je danas promaklo.“

Vrhovni svećenik otpratio ju je u katedralu. Vječni Plam bio je potpuno prazan, izuzme li se par vatronosaca koji su se molili ili pripremali sve potrebno za sljedeći obred. Lilaura je sjela u prvi red i tiho mumljala istih pet molitva sve dok se vrhovni svećenik nije ispričao i otišao drugim poslom. Kada se spremala ustati i vratiti se u svoju sobu vidjela je Hanzela kako ljutito ulazi, vjerojatno u potrazi za vrhovnim svećenikom. Lilaura nije imala energije biti ta na kojoj će se iskaliti pa je brzo ušla u jednu ispovjedaonicu i zalupila vratima. Ispovijed je lakše podnijeti od bijesnog Hanzela.

„Budi obasjana“, rekao je redovnik s druge strane.

„Budi obasjan“, nervozno je rekla Lilaura.

Redovnik je monotono izrecitirao uvodnu molitvu. Lilaura se počela ispovijedati. Bilo je nešto utješno u tome što je svoje muke mogla povjeriti redovniku i znati da će o njima zauvijek šutjeti.

„Ne sumnjam u vjeru, nikako, ali cijeli svoj život mislila sam o Božjem Tlu kao najsretnijem mjestu u Mračnoj Zemlji. Zadnjih nekoliko dana živim u Vječnom Plamu, povlastica koju sam na neki način jedino ja dobila, a osjećam se zarobljeno. Krivo.“

„Milostivi otac Ghzen vrši svoju volju na nama nepojmljive načine“, nezainteresirano je mrmljao redovnik.

Lilaura ga je ignorirala.

„Cijeli život dobivala sam najbolje od lutrija. Sve moje sestre ubile bi za prilike koje su se meni ukazale, no ja ne osjećam ni mir ni sreću. Moj muž je hladan. Ne veselim se našem djetetu“, Lilaura je prekasno shvatila da je možda rekla previše.

„Oprostite na pitanju gospo, ali jeste li kojom prilikom možda trudni?“ upitao je redovnik, naglo povisivši entuzijazam u glas.

„Molim?“ Lilauru je iznenadilo pitanje.

„T-trudni?“ ponovio je redovnik.

„Da...ne vidim kakve to veze ima s mojim grijesima“, odgovorila je Lilaura sada potpuno zbunjena.

„Hvala nebesima!“ čulo se s druge strane. Lilaura nikada nije čula takvu molitvu, a pogotovo ju ne bi očekivala čuti od redovnika vatronosca. Ovaj vatronosac zvučao je vrlo mlado i Lilaura se počela pitati nije li se i on možda nadisao istih plinova kao i hodočasnici. Redovnik je počeo šaptati na jeziku kojeg Lilaura nije razumjela no mogla je zaključiti da je puno blaži od svetog jezika Vellhagha.

„Ghzena mi, gospodine, plašite me.“

„Ne, ne, ne. To mi nije namjera. Samo sam stvarno sretan što sam te pronašao...um, kako ti je ime?“

„Lilaura“, odgovorila je skeptično, više upitno.

„Lilaura“, nasmijao se, „ja sam Pomelo. Jako mi je drago što sam te napokon pronašao, ovaj, upoznao.“

„Ispričavam se, ali jako sam zbunjena.“

„Slušaj. Nema laganog načina na koji ti ovo mogu reći. Ja sam došao ovdje da ti pomognem. Izvan zidina ima još ljudi koji su ti spremni pomoći. Ti odlučuješ hoćeš li me slušati ili ne, ali ako ne želiš da te raspore i tebe i tvoje dijete pobacaju po hrpi spaljenih tijela onda me slušaj.“

Lilaura nikada nije osjetila radost prema njenom nerođenom djetetu, no kada je čula redovnikove riječi u njoj se pobudio neki instinkt koji ju je tjerao da nastavi slušati.

„Slušam“, potvrdila je šapućući.

„Ne možemo nastaviti ovdje. Znaš li neko mjesto gdje bi mogli razgovarati na sigurnom?“

„Moja soba. Ne smijem napuštati Vječni Plam, no moja soba je sigurna. Tamo me samo posjećuje Njegova Svetost, ali on je zaokupljen sada“, rekla je Lilaura prisjećajući se ljutog Hanzela.

Vrata ispovjedaonice su se otvorila, otkrivajući žgoljavog mladića koji je jako nalikovao na dvanaestogodišnje dijete.

„Koliko ti uopće imaš godina?“ Upitala je Lilaura. Pomelo joj je ovio ruku oko ramena, pridržavajući je kao da joj je bilo loše. Lilaura je brzo shvatila što izvodi te je namjestila bolan izraz lica i šepavo krenula prema svojoj sobi. Tako nitko neće sumnjati u redovnika koji udatu ženu prati u njenu sobu.

„Šesnaest. Zašto je to bitno?“

„Kako da vjerujem dvanaestogodišnjem djetetu da će me spasiti od smrti?“

„Uopće nisam tako mlad. I uvjeravam te da sam sasvim sposoban braniti koga je potrebno.“

„Imat ćeš priliku dokazati se ako moj muž uleti u sobu.“

„Molim? Zar ste oboje odabrani na lutriji? Šanse za to su jako male.“

„Ne. On je lovac. Vrlo je blizak s Njegovom Svetosti.“

„Oh“, Pomelovo lice orosilo se znojnim kapljicama.

VI.

Od tog dana Pomelo bi obilazio Lilauru svakodnevno i s njom provodio cijele dane.

Prvog dana objasnio joj je sve pojedinosti njegove spasilačke misije. Kako ih vrhovni svećenik kani žrtvovati na dan svetkovine Ghzenu. To je bilo istinsko tumačenje Prvog Proročanstva, najvažnijeg svetog spisa. Ako se napravi dovoljno velika lomača od tijela vjernika da dotakne vrh Ghzenova prsta na kipu i potom se blagoslovi tek rođenim djetetom, Ghzen bi trebao oživjeti i donijeti vječnu svjetlost. Njegov Plan bio je spasiti Lilauru.

Ostalih dana dolazio je isključivo radi njenog društva.

Ona bi mu pričala o svom životu i kako je završila zatvorena u Vječnom Plamu jer njen muž radi s vrhovnim svećenikom koji se o njoj htio brinuti zbog „njene visoke trudnoće“.

„Kan nije normalan. On je toliko zaluđen vjerom da može opravdati krvoproliće.“

„Kan?“

„To mu je ime. Vrhovnom svećeniku. On ne zaslužuje tu titulu“

Lilaura se složila s njegovom izjavom.

Pomelo bi joj zatim pričao o Aracelima. Kako su ga našli i kako oni nisu divljaci kakvima ih Crkva prikazuje. Oni su imali svoj jezik, razvijeno poznavanje zvijezda i Mračne Zemlje. Izrađivali su mape na stvorovskoj koži i razne druge prerađevine.

Pričao joj je o Naramatai, njihovoj vojnoj zapovjednici, koja ga je pronašla, spasila, odgojila i naučila sve što znaju.

Pričao joj je o njihovoj moći, stvaranju vatre iz čista zraka i rukovanja njome bez opekline. Nosili su naziv vatorruki. U začetku vjere o Ghzenu, obični ljudi su ih prognali od sebe. Prozvavši ih divljacima i demonima zbog njihove moći.

I najbitnije, pričao joj je o zvijezdama i kako će vječna svjetlost doći od nove zvijezde. Jedne koja je upravo u nastanku. Lilauri se jako svidjela ta priča.

„Žive li oni u špiljama?“

„Žive u planini, ali to nisu špilje. To su tuneli isklesani u samoj planini. Imaju otvore kroz koje prolazi dim, ali inače su jako dobro skriveni.“

Pomelo ju je učio malo Aracelskog, uglavnom psovke i Lilaura je bila sretna. Najteži dio dana bio bi kada bi se morali rastati. Tek u vrijeme rastanka posljednjeg dana do svetkovine, kada joj je Pomelo došao objasniti plan bijega, je Lilaura shvatila da ga voli. Bio je to novi, slatki osjećaj koji se lijepio na svaku njenu misao i veličao Pomela poput kakvog svetca.

„Volim te“, rekla mu je prije nego su se razišli.

On se nasmiješio, onako bezbrižno kako je to Lilaura voljela i rekao: „I ja tebe.“

...

Te večeri obred se održavao vani, ispod Ghzenova kipa. Kan je držao propovijed kada ga je prekinuo Hanzel i skupina lovaca. Za sobom su vukli desetak osoba zavezanih čvrstim, kožnim trakama.

„Vaša Svetosti“, ponosno je rekao Hanzel i uputio slavodobitan pogled Lilauri, „dovodim vam divljake na vaš sud. Ulovili smo ih kako se kreću po vanjskim granicama Božjeg Tla.“

„Vidite narode“, rekao je Kan, „mnogi od vas negodovali su kada sam pozvao lovce na Božje Tlo, no ovo je savršen primjer zašto nam trebaju. Demoni! Vještice! Divljaci u našim dvorištima. Šuljaju se po mraku i vrijeđaju Ghzena svojim postojanjem. Da nije bilo lovaca oni bi nas sve pobili u našim krevetima!“

Ostali lovci okupili su Aracele na čistini, na mjestu na zemlji u koje je upirao Ghzenov prst.

„Sveta vatra ne može im nauditi. Oni ne žele vječnu svjetlost. Neka onda imaju vječnu tamu.“

Jednim pokretom oružja lovci su sasjekli Aracele pred gomilom. Hodočasnici i vatronosci su klicali. Lilaura je uhvatila Pomelov pogled. Oči su mu se caklile, vidjelo se da se suzdržavao.

Tijela Aracela ostala su pod Ghzenovim prstom, lovci su otišli, a obred se nastavio dalje. Pri svršetku obreda vatronosci su tijela Aracela prekrili ugljenom i zapalili lomaču. Lovci su uzbrdo doveli na stotine stvorova. Lilaura je gledala u nevjerici. Svi su počeli mrmljati neku molitvu koju nije mogla razabrati, a vatronosci su bacali stvorove u vatru.

Čulo se glasno, očajno rzanje i glasanje stvorova. Hodočasnici su počeli vrištati i oponašati njihovo glasanje. Vikalo se: „Slava Ghzenu!“ ritual se nastavio dok zadnji stvor nije prestao rzati. Nitko nije shvaćao što se događa. Svi stvorovi na kojima smo došli bili su spaljeni.

Bili su zarobljeni.

VII.

Svanuo je dan svetkovine. Dok su se otupljeni hodočasnici okupljali u veselju, nesvjesni da ih se priprema za klanje, Lilaura je jutro provela pokušavajući umiriti nervozu i mučninu. Cijeli dan bila je pod Kanovim okom. Nije ju napuštao ni u jednom trenutku te ju je vukao za sobom kao da ima nevidljivu uzicu svezanu oko vrata. Uz sve Kanove trudove da ju uljepša za svetkovinu Lilaura jednostavno nije izgledala božanstveno. Bijela halja ukrašena nepotrebnim naborima i skupim obojenim vezovima te vijenac u kosi suprotstavljali su se

boležljivom tenu, ispucalim usnicama i crnim podočnjacima. Lilaura nije spavala. Unatoč najboljim trudovima, svaki put kada bi zaspala pred njom bi se ukazivala slika ljepljivih iznutrica koje gmižu po spaljenim tijelima dok se u daljini čuju vriskovi agonije.

Pogledom je pratila unutrašnjost katedrale. Pomelo je bio blizu, kao što je obećao. Unatoč njihovom dogovoru, Lilaura je svakih par minuta pogledavala prema njemu, moleći se da će im se pogledi susresti i da će ju njegove plave oči umiriti. Hanzel bi se pojavljivao svako malo i razgovarao s Kanom. Nakon sinoćnjih događaja više se nije trudio šaptati o divljacima u Lilaurinoj blizini. Pojačali su patrole na granici vatrenog obruča.

Nedugo nakon, započeo je prvi od mnogih mukotrpnih obreda koje će Lilaura morati pretrpjati. Na izlazu iz katedrale Lilauri je uručena čudnovata svjetiljka. Bila je to lubanja sa zapaljenim ugljenom u šupljinama. Na vrhu lubanje bila je urezarena Ghzenova šaka.

To je jednom bio vatronosac. Pomislila je Lilaura.

Obred je bio mukotrpan, a sastojao se od čitanja Prvog Proročanstva. Stajalo se u krugu. Svaki hodočasnik čitao je jednu rečenicu. Većina ih nije znala čitati, no Prvo Proročanstvo slušalo se od kolijevke. Bio ga je grijeh ne znati. Lilaura je bila zadnja u nizu, tik do Kana koji je započeo krug. Zastala je prije nego li je pročitala zadnju rečenicu.

„I neka sve gori Ghzenovom presvetom vatrom.“

...

Prošla su još dva uzastopna obreda, a Lilauri je bilo sve gore i gore. Do žrtve je ostalo tek nekoliko sati. Zrak je postao gust. Ghzenov kip, sav obložen ugljenom, na vrhu brda stajao je uspravno i prijeteće. Pod njegovom šakom gomilala se nova hrpa ugljena na mjestu gdje su jučer spaljeni stvorovi. Hodočasnici su se danas koristili njihovim kostima kao instrumentima.

Lilauri je smetala buka sve dok nije osjetila duboku, probadajuću bol. Iz ruke su joj ispale dvije rebrene kosti. Noge i zemlju navlažila je voda. Uz novi nalet boli Lilaura je zavrištala i pala na tlo. Moka koja je do tad plesala u njenoj blizini potrčala joj je u pomoć.

„Dijete dolazi,“ povikala je Mooka.

„Baš na vrijeme. Odvedi ju u njenu sobu“, nasmiješio se Kan.

„Kako mislite baš na vrijeme?“ Procijedila je Lilaura već znajući pravi odgovor.

„Na vrijeme za Ghzenov povratak naravno“, pogledao ju je kao da je komad mesa.

„Naravno.“

Dok ju je Moka vukla u katedralu Lilaure je očajnički tražila Pomela. Nije ga našla.

Pomelo se pribrao. Morao je ostati pribran. Više ne samo zbog Lilaure već i zbog djeteta. Sada nije bilo vremena za izbjeljivanje ostalih. Morao je biti spreman izbaviti Lilauru čim se dijete rodi inače će ju izgubiti. Znao je da će kan ubrzati žrtvovanje čim se dijete rodi. Nadao se da su Naramatari i njene čete spremne za evakuaciju.

...

Lilaure je shvatila kako nikada nije trpjela istinske muke. Dolazak djece na svijet nije joj bio nepoznat. Svjedočila je svakom porodu svojih nećaka, slušala je sestre kako plaću, ali nikada nije mogla zamisliti da je bol toliko nepodnošljiva. Vrištala je već satima i molila se za brz kraj. Pored nje je čučala Moka sa zdjelom vode i nekoliko vunениh krpa kojima bi Lilauri svako malo brisala čelo. Poslali su po Hanzela koji je bacivši jedan pogled na ženu u trudovima pobjegao natrag u patrolu.

I to mi je neki muž. Pomislila je.

„Diši. Misli lijepe misli“, šaptala bi Moka.

Lilaure je pomislila na Pomela. Da je barem ovdje da joj drži ruku.

Ako se uspijemo izvući. Obećala si je. *Pobjeći ćemo negdje gdje nas Hanzel nikada neće naći i ovo dijete će biti njegovo. I dat ćemo mu Aracelsko ime.*

A onda, u jednom trenutku Lilaurine su muke nestale i pretočile se u maleno, ružičasto stvorenje koje je ispunilo prostoriju plačem.

„Dječak je. Čestitam.“ Moka joj je pružala dijete, sada umotano u bijelu deku.

Lilauru su obuzeli najljepši osjećaji. Napokon je osjetila svu sreću o kojoj je sanjala, svu ljubav koja joj je bila uskraćena. Nitko je neće odvojiti od njenog sina.

Ustala se istrčala iz prostorije, ostavljajući Moku za sobom. Morala je pronaći Pomela.

Skrenula je u hodnik kada ju je netko povukao sa strane. Pomelo.

Lilauru je obuzelo olakšanje te ga je zagrlila i poljubila, a on je veselo gledao u nju i dijete.

„Dečko je“, šapnula je.

Pomelov osmijeh se raširio još više prije nego li je nestao.

„Na drugu stranu. Kanovi ljudi čekaju na ulaznim vratima. Žrtvovanje je počelo. Možeš li paziti da ne zaplače?“

„Spava, ali ništa ne obećajem.“

„Dovoljno dobro“, Pomelo se ponovno nasmijao i povukao ih van na drugi izlaz.

Vani je bio pakao. Lomača je gorjela, a kresivo u njoj se micalo i vrištalo. Ljudi su sami ulazili u vatru poput moljaca. Kan je sav taj kaos nadzirao čitajući iz nekog svitka. Pomelo i Lilaura kretali su se kroz mrak, bez baklje, pud okriljem tame, spuštali su se niz Ghzenovo brdo.

Lilaura se okrenula posljednji put prema Ghzenovom kipu i lomači koja je rasla i opasno se približavala Ghzenovu prstu. Uputila je Kanu posljednji pogled kada je vidjela da nije sam pored njega se nalazila nova figura. Moka. U tom trenutku beba je zaplakala.

Pomelo i Lilaura opsovali su najdužom Aracelskom psovkom i dali se u trk nizbrdo.

„Za njima!“ Čuo se Kanov glas.

Niz brdo su se počeli spuštati vatronosci i preostali hodočasnici. Pored Lilaure se zarolalo i nekoliko spaljenih polumrtvaca.

Bježali su kroz Božje Tlo, gubili se u labirintu samostanskih nastambi, sve dok nisu došli do vatrenog zida. Slijepa ulica za mnoge, ali ne i za vatronosca. No njihovi progonitelji bili su sve bliže. Pomelo nije imao dovoljno vremena da otvori prolaz u zidu. Dijete je i dalje plakalo.

Zid se otvorio kada je kroz njega proletio stvor na kojem je jahala vatoruka. Naramatai nije samo napravila rupu u vatrenom zidu, već ga je u potpunosti ugasila. Moka se bacila prema Lilauri spremna rasporiti ju vlastitim zubima. Pokosio ju je plamen iz Naramataine ruke i ona je udarila zemlju mrtva, spaljena, neprepoznatljiva. Lilaura je brzo disala u nevjerici. Pomelo i Lilaura brzo su se uspeli na stvora i odgalopirali u tamu.

Nestanak vatrenog zida izazvao je opći kaos te su se progonitelji požurili natrag u sigurnost Vječnog Plama. Kan se spustio do granice Božjeg Tla i sam krenuo u progon.

„Kukavice. Grješnici. Vraćajte se!“ Vikao je. Samo nekolicina vjerskih fanatika i redovnika se vratila.

Naramatai, Lilaura i Pomelo galopirali su kroz ratnu zonu Mračne Zemlje. Lovci su vršili pokolj nad Aracelima. Naramatai je ispustila borbeni poklič u čast poginulim vojnicima.

Za njima se pojavio stvor. Jahali su ga Hanzel i Kan koji mu se prikrpao.

„Misliš da mi možeš pobjeći s tim divljacima? I to s mojim sinom?“ Derao se Hanzel. Njihov stvor opasno im se približavao.

„Nara...“, uplašeno ju je upozorio Pomelo.

„Ne brini“, rekla je.

Iza njih su se čuli teški koraci. Iz tame je iskočilo čudovište. Osam velikih nogu s otrovnim šiljcima i kandžama na dnu. Visoko šest metara s nizom oštrih kolaca umjesto zubi na kojima su već bili nabodeni ostatci prijašnjeg obroka. Zaskočilo ih je nespremne i progutalo cijele.

Naramatai se nasmijala malo prerano. Bilo je rizično pretpostaviti da će se toliko čudovište zasititi i ostaviti ih na miru. Lilaurina bebe ponovno je zaplakala, a koraci iza njih postajali su sve glasniji.

„Pomelo. Drži uzde. Odvedi ju do planine.“

„Ali...“, započeo je Pomelo.

„Nema ali“, Aracelska vojna zapovjednica sjetno mu se nasmijala, „Bio si mi poput sina, ali ja moram počivati sa svojim narodom.“

Naramatai je skočila sa stvora i stvorila plamen u svojoj lijevoj ruci. Stvor je nastavio galopirati. Pomelo se osvrnuo. Nije niti čuo korake čudovišta niti vidio plamen u tami.

A tada je sve zabljesnulo.

VIII.

Laelo je nemarno trčkarao za lijepim moljcem.

„Pazi dušo. Ne smiješ stati na sadnice“, blago ga je opominjala Lilaura.

Pomelo je udisao svježi zrak i promatrao okolinu. Krajolik se mijenjao. Mnogo što se promijenilo. Kada su stigli do planine nova zvijezda već je nastala. Trebalo im je neko vrijeme da se priviknu na svjetlost. Dvije godine živjeli su s Aracelima onda su okupili ljude iz obližnjih sela. Kada su shvatili da gorući div Ghzen neće doći već da im vječnu svjetlost pruža velika zvijezda brzo su odbacili stara vjerovanja. Vječna svjetlost nije bila toliko vječna. Svako malo bi nestajala no uvijek bi se opet pojavila. Čudovišta su sva izgorjela. I ona ljudska i ona prava. Mračna Zemlja sada je bila Zemlja, a na njoj su rasle svakakve nove stvari. I stvorovi su se polako mijenjali te dobivali nova imena. Ljudi su živjeli bolje.

Lilaura i Pomelo živjeli su sretnim životom. Podučavali su ljude nauci koju su Araceli razvijali i proučavali nove plodove zemlje. Govorili su o tome što se desilo na Božjem Tlu vrlo rijetko, samo kada su morali. Mračnu prošlost nazivali su vrijeme prije, ali radije su se bavilivremenom koje nadolazi.

I bili su sretni. Tu pod Suncem.